

آیین رفتار حرفه‌ای حسابداری با تأکید بر اصول اخلاق اسلامی

رضوان حجازی^۱، سارا اعتمادی عیدگاهی^۲

^۱استاد حسابداری، دانشکده علوم اجتماعی و اقتصاد، دانشگاه الزهرا (س)، تهران، ایران

^۲دانشجوی دکتری حسابداری، دانشگاه تهران، پردیس بین الملل کیش، ایران (نویسنده مسئول)

چکیده

ارزش‌های اخلاقی، زیربنایی را فراهم می‌کند که یک جامعه بر آن بنا می‌شود. اخلاق سامان دهنده رفتار ارتباطی در مقیاس فرد، سازمان، جامعه و روابط جهانی است و غفلت از آن صدمات جبران‌ناپذیر زیادی را به دنبال دارد. ضوابط رفتاری و اخلاقی هر حرفه، مهم‌ترین خط‌مشی‌های آن را مشخص می‌کند. این خط‌مشی‌ها، مواردی چون ویژگی‌های اصلی حرفه، روابط اعضای حرفه با جامعه، روابط اعضای حرفه با یکدیگر و بالاخره روابط هر عضو با جامعه حرفه‌ای را دربر می‌گیرد. با افزایش رسوایی‌های مالی مشخص شد که حسابداران باید علاوه بر رعایت استانداردها و ضوابط فنی به رعایت اخلاق حرفه‌ای نیز متعهد باشند. با توجه به اهمیت ارزش‌های اخلاقی در دین مبین اسلام، هدف مطالعه حاضر تبیین نقش اسلام و اصول اخلاقی آن در رفع مشکلات حرفه حسابداری عصر حاضر و آیین اخلاق حرفه‌ای حسابداری مبتنی بر مفهوم عقل‌گرایی صرف است. در این پژوهش ضرورت و نیاز به مفاهیم ارزشی و اخلاقی اسلامی حسابداری جهت حراست و حفاظت از منافع عمومی تبیین و اصول اخلاقی اسلامی معرفی می‌گردند که می‌توان آن‌ها را به‌عنوان مبنا و چارچوبی برای تدوین آیین رفتار اخلاق حرفه‌ای حسابداری مورد استفاده قرار داد. احترام و تکریم دیگران، آزادی، عدالت، امانت‌ورزی صداقت، مسئولیت‌پذیری، مدارا و سعه صدر، نقادی و انتقادپذیری، اعتدال، فروتنی و مهربانی، و رازداری مهمترین اصول اخلاقی هستند که از نهج‌البلاغه به‌عنوان یکی از بهترین منابع اسلامی قابل استخراج است.

واژه‌های کلیدی: آیین رفتار حرفه‌ای حسابداری، اخلاق حرفه‌ای، اخلاق اسلامی، نهج‌البلاغه

مطالعات آینده پژوهی و سیاستگذاری

دوره ۵، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۸، صفحات ۳۹-۵۹